

Магістр 2 курсу
факультету обліку і аудиту ХНЕУ

**ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА
ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА**

Анотація. Розглянуто підприємство на перспективу інноваційно-інвестиційної привабливості.

Аннотация. Рассмотрено предприятие на перспективу инновационно-инвестиционной привлекательности.

Annotation. An enterprise is considered in the context of long-term innovation and investment attractiveness.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, інноваційна привабливість, конкурентоспроможність, потенціал, інноваційний проект.

Дослідження інвестиційної сфери економіки завжди перебувало у центрі уваги економічної думки. Це обумовлено тим, що процес інвестування є важливою частиною господарської діяльності суб'єктів ринку та процесу їхнього економічного зростання [1].

Проблеми підвищення інвестиційної привабливості й активності підприємств, їх джерел і фінансових важелів стимулювання досить складні і багатопланові. У наукових працях вітчизняних учених, серед яких: Білоусова Л. Ш., Костирко Л. А., Антіпов А. М., Круш П. В., Мних Є. В. та інші, досліджено різного роду аспекти цієї проблематики. Великий внесок у розвиток і формування інвестиційних механізмів зробили вітчизняні вчені: М. Чумаченко, О. Амоша, С. Аптекарь [2].

Метою дослідження є розгляд інноваційно-інвестиційної привабливості, що є дуже важливим для подальшого ефективного функціонування підприємства, досягнення стійкої позиції на ринку, залучення додаткових матеріальних та фінансових засобів, становлення підприємства конкурентоспроможним серед інших підприємств.

Основним завданням цього дослідження є пошук сучасних напрямів та розробка нових проектів для інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єктом дослідження є діяльність підприємства.

Предметом дослідження виступає інноваційно-інвестиційна діяльність як напрям діяльності підприємства для одержання прибутку.

Одним із напрямів діяльності підприємства для одержання прибутку є інвестиційна діяльність, зміст якої полягає у вкладенні грошових коштів для отримання майбутніх вигод. Унаслідок загального спаду виробництва, розбалансованості фінансово-кредитної системи, відсутності власних коштів у

фізичних обсягів капітальних вкладень та загострення ситуації в інвестиційній сфері. Практично всі підприємства й організації відчувають обмеженість джерел фінансування. Це все звучить не дуже позитивно, але є можливість отримати необхідні ресурси для розвитку діяльності підприємства. Для цього йому необхідно мати вражаючі показники для потенційних інвесторів, тобто підприємство має бути інвестиційно привабливим [3].

Визначення рівня власної інвестиційної привабливості не є кінцевою метою для підприємства, яке прагне отримати фінансування. Потрібна розробка та реалізація заходів щодо підвищення інвестиційної привабливості. За наявності кращих перспектив розвитку підприємства у майбутньому інвестори не тільки охоче будуть вкладати кошти, але й робити це на більш вигідних для підприємства умовах [4].

Важливо звернути увагу, що функціонування підприємств і досягнення стратегічних переваг в умовах конкуренції значною мірою залежать від результативності їхньої інноваційної діяльності. Тож результативність інноваційної діяльності впливає на зацікавленість інвестора в підтримці інноваційного розвитку.

Кожне підприємство повинне прагнути до формування відповідного інноваційного потенціалу, під яким розуміють здатність підприємства забезпечувати виробничі процеси новими технікою, технологією та спроможністю випускати нові товари (послуги) [5].

Визначення ефективності інновацій здійснюється на всіх етапах їхнього створення і використання: на етапі здійснення науково-дослідних робіт (НДР), дослідно-конструкторських розробок (ДКР), у період виготовлення зразків, включаючи підготовку виробництва нових технічних засобів, а також у процесі використання їх споживачем. На різних стадіях інноваційного процесу визначають потенційний, очікуваний, планований і фактичний ефекти.

При створенні і впровадженні інновацій досягаються різні результати, які можна класифікувати в такий спосіб:

1. У науково-технічній сфері: відкриття нових явищ, закономірностей їхнього розвитку, виявлення можливостей використання в народному господарстві. Вони вимірюються кількістю інформації, що міститься в наукових звітах, дисертаціях, авторських свідоцтвах і патентах на відкриття та винаходи, в науково-технічних виданнях (журналах, монографіях), державних стандартах на нову продукцію і технологічні процеси, кресленнях на нову продукцію тощо.

2. В інноваційній сфері:

уречевлені результати: створення нових видів продукції, технологічних процесів, нових видів матеріалів і енергії, нових форм організації виробництва, праці й управління тощо;

економічні результати: зростання продуктивності праці і випуску продукції, поліпшення якості продукції, підвищення фондовіддачі, зменшення собівартості продукції, збільшення прибутку і рентабельності;

соціальні результати: поліпшення умов праці, підвищення кваліфікації працівників, зміна структури кадрів, підвищення рівня добробуту промислово-виробничого персоналу, поліпшення рівня життя тощо;

екологічні результати: зменшення шкідливого впливу виробництва на навколишнє середовище, раціоналізація використання природних ресурсів тощо;

політичні результати: зміцнення обороноздатності країни та її економічної незалежності.

З комерційної точки зору інноваційний проект можна розглядати як інвестиційний, спрямований на одержання прибутку. Незважаючи на те, що реалізація інноваційних заходів може здійснюватися як за рахунок капітальних

вкладень, так і за рахунок експлуатаційних витрат, оцінку економічної ефективності інновацій пропонується здійснювати виходячи із загальних принципів оцінки інвестиційних проектів з урахуванням деяких особливостей, властивих інноваційним проектам.

Інноваційний проект, як і будь-яка фінансова операція, породжує грошові потоки. Грошовий потік інноваційного проекту є залежністю від часу грошових надходжень і платежів при його реалізації. У кожному періоді значення грошового потоку характеризується грошовими надходженнями (результатами у вартісному вираженні), відтоком (розміром платежів) і сальдо (ефектом), яке визначається як різниця між надходженнями і відтоком грошових ресурсів. Грошові потоки утворюються в результаті здійснення інвестиційної, операційної (виробничої) і фінансової діяльності [4].

Підприємство, яке використовує залучені інвестиційні ресурси, має більш високий фінансовий потенціал свого розвитку і можливості приросту фінансової рентабельності діяльності. Успішний розвиток підприємства пов'язаний з вирішенням проблем підвищення його конкурентоспроможності, а саме: поліпшення якісного стану сировинної бази; розширення виробничої сфери діяльності; скорочення витрат на всіх ланках виробничого процесу.

Вирішення цих проблем взаємопов'язано з інноваційною діяльністю підприємства. Аналіз зовнішніх і внутрішніх умов функціонування підприємства показує, що існує ряд факторів, які впливають на підвищення виробничих витрат. До таких факторів відносять: погіршення якості ресурсної бази, зростаючі вимоги до екологічної безпеки, а також діючу систему обліку витрат. Найвпливовішим з них є незадовільна (недостатня) забезпеченість ресурсами. У зв'язку з цим перед кожним підприємством виникає завдання щодо якісного забезпечення приросту запасів та ефективного їх використання. Вирішення такого завдання знаходиться у площині НТП, зокрема в проведенні прикладних дослідно-розвідницьких робіт.

Іншим вирішальним фактором підвищення конкурентоспроможності підприємства є збільшення частки ринку збуту продукції. Ця проблема звужується, якщо підприємство використовує інновації, які скорочують виробничі витрати за монопродуктовими бізнес-лініями, а також інновації в сфері маркетингу і збуту. Аналіз науково-технічної діяльності провідних підприємств показує, що в результаті їх інтеграції створюється ряд переваг для проведення досліджень і розробок.

По-перше, більшість "істотних" інновацій, що призводять до скорочення виробничих витрат чи збільшення обсягу продажів, вимагають, як правило, проведення комплексу науково-дослідних робіт, іноді навіть фундаментальних досліджень, які супроводжуються значними фінансовими ризиками і значними інвестиціями.

По-друге, основною проблемою підвищення технологічного рівня підприємства за рахунок інноваційного фактора є проблема швидкого впровадження у виробництво науково-технічних досягнень.

По-третє, для вирішення масштабних науково-технічних проблем на підприємстві необхідно володіти достатнім науково-технічним потенціалом, у тому числі кадровим, за умов вертикальної інтеграції, що сприяє встановленню тісних зв'язків науково-технічної сфери, виробництва і маркетингу.

Але загальновідомо, що доцільність використання технологічних інновацій повинна підтверджуватися розрахунками їх економічної ефективності [1].

Отже, інвестиційна привабливість відіграє вагомую роль в активізації інвестиційних процесів. В умовах обмеженості ресурсів і гострої конкуренції між підприємствами за одержання більш якісних і дешевих ресурсів, у тому числі і

фінансових, на перший план виходить питання про створення в інвесторів уявлення про підприємство як привабливий об'єкт інвестування – формуванні інвестиційної привабливості.

Серед напрямів подальших досліджень можна визначити розробку механізму оцінювання рівня інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

Наук. керівн. Писарчук О. В.

Література: 1. Беленький П. Ю. Проблеми розвитку в Україні інноваційного підприємництва / Беленький П. Ю., Соловйов В. П., Сенишин М. О. // Регіональна економіка. – 2007. – № 3. – С. 47. 2. Загорський В. С. Інноваційна стратегія підприємства та напрямки її реалізації на сучасному етапі / Загорський В. С., Вовчак О. Д. // Регіональні перспективи. – 2006. – № 2 – 3. – С. 11–12. 3. Бендерський Ю. Роль інвестицій та інновацій у реструктуризації економіки / Бендерський Ю. // Економіка України. – 2007. – № 9. – С. 39–48. 4. Абібулаєв М. С. Фінансування інноваційної діяльності / Абібулаєв М. С. // Фінанси України. – 2008. – № 3. – С. 111–116. 5. Макаровська Т. П. Економіка підприємства : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / Макаровська Т. П., Бондар Н. М. – К. : МАУП, 2003. – 304 с.